

Amos

školní časopis, který se vrací do událostí srpna 2002 ...

školní rok 2012/13

zvláštní vydání

Ohlédnutí o deset let zpět

Co se Vám vybaví, když se řekne srpen 2002 v Kralupech? Mnozí z nás si vzpomenu na ničivou povodeň, která se městem v polovině tohoto měsíce přehnala. Jindy poklidná řeka Vltava se vylila z břehů a napáchala mnohamiliónové škody na majetku města, lidí žijících nejen poblíž řeky, ale i v několikakilometrové vzdálenosti. Mnoha lidem vzala zdraví a několika dokonce to nejcennější, život. Povodně v Kralupech v lidech evokují vzpomínku na špínu, bahno, rozbité chodníky, vyvrácené stromy, poničené silnice a v neposlední řadě vlhký a zatuchlý zápach.

Díky pomoci mnoha dobrovolníků – ať už z našeho města nebo i z jiných koutů republiky – se škody podařilo v poměrně krátké době odstranit a napravit. Dnes můžeme paradoxně říct, že Kralupy vypadají lépe, barevněji, než tomu bylo před touto událostí.

I naše škola si „užila“ své a díky nezištné pomoci mnoha firem, ale i jednotlivců se mohli žáci toho roku vrátit do lavic již 16. září. Nefungovaly sice všechny učebny, ale to nejdůležitější pro výuku bylo dáno do pořádku. Do té doby škola využila nabídky prostor v ostatních školách a také nabídku partnerského města Komárno, kam žáci z několika tříd odjeli 7. října na školu v přírodě.

Rádi bychom tímto způsobem poděkovali všem, kteří škole pomohli v době, kdy to bylo nejvíce potřeba. Všem, kteří ochotně nasadili svou energii, čas a prostředky, aby byly škody napáchané na budově školy odstraněny v co možná nejkratším čase.

Proto vychází toto zvláštní číslo školního časopisu Amos. Na jeho stránkách si můžete přečíst, jak tuto událost vnímali učitelé, žáci a jak to s odstupem času popsali ve slohových pracích a namalovali na obrázcích žáci v loňském školním roce. K tomu přidáme i pár fotografií.

Úvodní slovo starosty, t.č. učitele na Komendě

Novodobá historie města – a ani celé České republiky – nepamatuje tak velkou přírodní katastrofu, jakou byla povodeň v roce 2002. Z Kralup nad Vltavou se staly Kralupy pod Vltavou. Centrum města i oblasti a ulice mnoho set metrů vzdálené od Vltavy se utápěly v kalné říční vodě a po jejím tichém ústupu i v bahně a nánosech nečistot a naplavenin. V domech a bytech se usadilo vlhko, plísňe, hrozily i epidemie a závažná onemocnění. V týdnu mezi 12. a 18. srpnem jsme se zatajeným dechem čekali –

nejprve kam až voda vystoupí a posléze – jak rychle odejde. A ona s návratem do koryta nijak nespěchala. V našem městě, na rozdíl od mnoha jiných, nebyly zality jen okrajové čtvrti či sídliště. Velká voda obsadila veřejné budovy, pronikla do obchodů a provozoven pro město důležitých, mařila zásobování a město prakticky rozdělila do dvou zcela samostatných částí. Živel obklopil a vstoupil i do budov školních. Základní škola Komenského náměstí – s velkým počtem tříd a rozsáhlou budovou – se pak stala snad nejvíce postiženým objektem města. Hned po ústupu divoké vody se na její záchranu vrhlo mnoho lidí. Kantoři, rodiče, skauti, vojáci, současní či bývalí žáci. Ještě voda bublala ve sklepech a již se doslova vyrážely zkřížené a zatarasené dveře a okna, sčítaly se ztráty a počaly práce vedoucí k tomu, aby ve škole co nejdříve začala výuka. Denně se do úklidu a rekonstrukce školy hlásily desítky dobrovolníků, ozývali se dobrovolní dárci a sponzoři. A tak to šlo po mnoho týdnů.

Nechci popisovat vykonané práce, nemohu jmenovat všechny zapojené dobrovolníky. Na začátek tohoto vzpomínkového vydání školního časopisu chci jen říci, že nikdy, opravdu nikdy nezapomenu na tyto dny naplněné sice tvrdou, ale smysluplnou prací, na velké nadšení a nezištnou ochotu těchto pomocníků, na soudržnost a solidaritu se školou a s městem.

Po deseti letech chci znovu a všem poděkovat. Díky moc!

Petr Holeček, starosta

Když se řekne *povodeň*

Když hodně prší a stoupá vlhkost, cítím i dnes ze zdi „pach“ povodně. Je to k neuvěření, že ještě po deseti letech zdi školy úplně nevyschly a dodnes se objevují připomínky toho strašného léta 2002. Při vzpomínce mě stále mrazí.

Naše škola byla tehdy asi jedním z nejvíce zasažených objektů ve městě. Dravá špinavá voda zaplavila celý suterén po stropy a v přízemí dosahovala do výšky 2 metrů. Zničila vše, co jí stálo v cestě – stoly, tabule, skříně, tělovýchovné nářadí, pomůcky, učebnice, před školou vytrhala kusy chodníků... Byl to obraz zkázy. Balíky nových učebnic, připravených na začátek školního roku, visely rozmáčené, potřhané a pokryté vrstvou bahna na klecích šaten, voda je i roznesla po budově... Nic nebylo platné, že jsme vše předem vynosili do zvýšeného přízemí v jídelně, na víc nebyl čas. Ale voda si našla cestu i tam, to nikdo nečekal.

Všechno bylo poničeno kontaminovanou vodou a zalepeno všudypřítomným bahnem. Všechny učebny v přízemí a v suterénu, tělocvična, kabinety, sklady, kuchyně, jídelna, cvičná kuchyňka, družiny, byt školníka, učebnice, nářadí, pomůcky – to vše bylo nenávratně zničené.

Na zdech tříd zůstaly viset jen obrazy prezidenta, jakoby shlížel na to dílo zkázy a čekal, jak se s tím vypořádáme.

Jakmile nás statik vpustil do budovy, dali se všichni zaměstnanci do práce. Prázdniny neprázdniny, v sobotu 17. 8. všichni nastoupili. A tehdy jsme si uvědomili, jak se český národ umí semknout, cítí solidaritu a pomůže bližnímu bez mrknutí oka. Do školy přicházeli pomáhat příslušníci armády, hasičské sbory, zaměstnanci České rafinérské, rodiče, žáci, celé rodiny pedagogů, dobrovolníci z celé republiky – např. z České Lípy, Kladna, Prahy, dokonce až z Ostravy.

Škody byly nedozírné, na majetku činily zhruba 15 milionů korun, na zařízení více než 3 miliony.

Do začátku školního roku zbývalo pár dní a škola byla bez oken, bez podlah, bez elektřiny, zdi byly okopané na cihlu, nebyla funkční kuchyně a jídelna. Děti nastoupit nemohly. Začátek školního roku jsme posunuli na 16. září a málokdo věřil, že to do té doby zvládneme. Ale podařilo se. Pomohla i rozsáhlá mediální kampaň, do které se mimo jiné zapojila i Česká televize a v pořadu Rodina školou povinná

představila povodní zničenou školu. Do školy začala proudit pomoc materiální i finanční ze všech koutů naší republiky, ale i ze Švýcarska, Německa, Polska... Vzpomínám si, že například pan ředitel školy v Uherském Hradišti nám poslal komplet všechny učebnice pro prvňáky, jedna škola z Polska poslala hračky do školní družiny atd. Výčet by byl na několik stránek. V této vypjaté době jsme dokonce stihli vypsát i několik grantů, které nám vyšly.

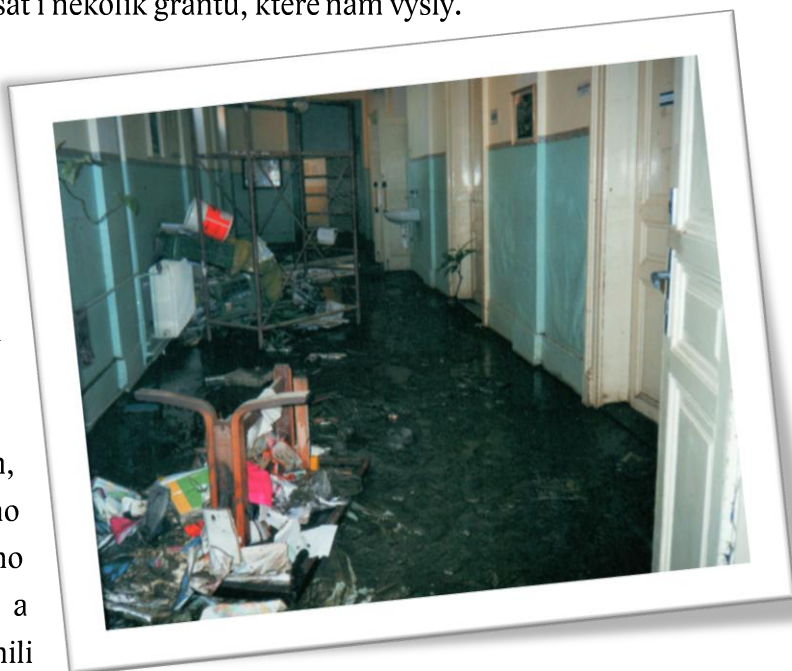
A tak jsme mohli 16. 9. 2002 skutečně zahájit výuku. Samozřejmě s velkými omezeními a úpravami. 1. až 4. třídy vozil každé ráno autobus do ZŠ Třebízského a do ZŠ Generála Klapálka, kde nám paní ředitelky poskytly azyl, DDM nám propůjčilo tělocvičnu v Zátíší.

Žáci od 5. třídy výš měli upraven rozvrh, chodby se proměnily v šatny, z únikového schodiště se stal hlavní vchod... Všechno bylo jinak, ale všichni to akceptovali a nikdo nereptal. Dokonce jsme zprovoznili i kuchyni a jídelnu, což byl malý zázrak.

Obnova budovy byla nákladná, dlouhá a komplikovala nám všem život. Ale nakonec jsme se dočkali. 14. března 2003 byla škola slavnostně znovuotevřena a děti a paní učitelky se mohly vrátit. Vše se postupně zaběhlo do starých kolejí.

Říká se, že čas všechno zahojí. Ale tyhle rány byly hodně hluboké a hojily se dlouho. Ale obvazy v podobě lidské soudržnosti, empatie a nezištné pomoci pomohly mnohé zacelit rychleji.

Bohužel jsme se setkali i s lidským hyenismem. Vojsko tehdy ve zničené škole i přespávalo a jedlo ze zásob přivezených z krizových štábů a darovaných lidmi. A tyhle zásoby nám tehdy někdo ukradl... Co dodat? Naštěstí těch, kteří nezištně pomáhali, bylo mnohem víc. A těm všem i po deseti letech patří velké DĚKUJEME.

Mgr. Jiřina Hereinová, ředitelka ZŠ

Můj nástup do zaměstnání

O letních prázdninách 2002 jsem se rozhodl odpovědět na inzerát, ve kterém Základní škola Komenského sháněla učitele. Sám jsem cítil, že potřebuji změnu prostředí, neboť prostředí pražské školy mi nějak nevyhovovalo a chtěl jsem zkusit něco jiného. Přijel jsem a přivítala mě starobylá budova, která ostře kontrastovala s tím, co jsem zažil předtím (klasická sídlištní pavilonová škola). Byl jsem rozhodnut. V srpnu pak přišly povodně. Ty jsem sledoval pohodlně z televizní obrazovky, ale tak nějak jsem tušil, že to s tím zaměstnáním v Kralupech nebude úplně růžové. Sledoval jsem, kterak vodní živel zaplavuje místa, která jsem tehdy ještě neznal, ale už teď jsem přemýšlel, jak to vlastně všechno bude vypadat, až se tam v přípravném týdnu vypravím.

Samotná výprava do Kralup v přípravném týdnu nebyla vůbec jednoduchá. Spojení vlakem nefungovalo tak, jak bychom si přáli. Já sám jsem na cestě strávil přes dvě hodiny, neboť nefungovaly téměř žádné jízdny řady a byl jsem vůbec rád, že jsem se do Kralup ve svůj první den vůbec dokodrcal. Po výstupu z nádraží a zabočení do ulice směrem ke škole mě čekal první šok. Budova oklepaná skoro až do prvního patra a velké množství různých věcí před školou. Všude spousta lidí, hasičů, policistů, vojáků. Najednou nebylo důležité vůbec nic z toho, s čím jsme do školy šli. Na jednu stranu jsem právě díky této události zapadl do školního kolektivu lépe než možná za normálních okolností. Možná právě díky této zkušenosti jsme se k sobě připoutali lépe. Následné dny byly dost jednotvárné – úklid, úklid a jenom úklid. Začínalo se o celých 14 dní později, ale i během těchto 14 dní jsem poznal, jak moc je důležité spoléhat se jeden na druhého. Tenhle zážitek byl natolik silný, že jej nezapomenu do konce života, ale rozhodně se nedá srovnat s tím, co zažili obyvatelé Kralup nad Vltavou v době povodní v roce 2002. Jenom doufám, že už nikdy více tuto zkušenost nezažijí.

Lukáš Moravec, učitel

Vzpomínka na povodeň

Píše se srpen 2002. Škola už před více než měsícem utichla a měla se v klidu připravovat na nový školní rok.

Bohužel, nestalo se. Místo nové malby, čistých tříd s umytými okny a vypranými záclonami se do budovy vehnala pohroma. Velká voda s maximální drzostí a neomaleností se rychlostí blesku prohnala nejen suterénem budovy, ale vystoupala až do výšky 2 metrů, zatočila lavicemi, židličkami a vůbec vším, co do školy patří. Dílo zkázy bylo dokonáno během několika málo hodin. A že to opravdu zkáza byla, dokazují i fotografie, ze kterých jde hrůza i po 10 letech.

Jakmile byl přístup do budovy umožněn, všichni, kteří mohli, přicházeli škole na pomoc. Velení se ujal pan Jiří Hájek a úklidové práce se rozběhly naplno. Brodili jsme se bahnem, vynášeli vše nepoužitelné před budovu, oklepávali omítky. Prostě každý, komu osud školy nebyl lhostejný, přiložil ruku k dílu.

Mně nejvíce ležely na srdci pomůcky a nářadí pro tělesnou výchovu a to jednak proto, že vše bylo umístěno v přízemí, kam voda pronikla velice brzy a s velkou silou, a hlavně proto, že tělocvik byl celý můj život srdeční záležitostí. Při pohledu na tu děsivou zkázu jsem neudržela slzy. Jako správce inventáře jsem vyřazovala jednu věc po druhé, vše zapáchající, zabahněné, i když jsem to ještě před několika dny používala při hodinách TV. Zachránit se nepodařilo téměř nic. Jen si vzpomínám, jak jsem objevila zarezlé koule pro vrhy a s vervou se snažila vydrhnout, vydezinfikovat a naolejovat, aby zbylo alespoň něco.

Zkáza to byla ohromná a pro všechny neobvyklá, ale přece jen zanechala i jiné stopy než ty zlé. Lidé známí i neznámí, všichni v holínkách a gumových rukavicích se na sebe usmívali, vrhali se do práce s chutí a elánem, nikomu nevadila pracovní doba od rána do večera.

Všichni měli zájem na tom, aby se co nejdříve mohli žáci vrátit a usednout do nových krásně barevných lavic a začít pracovat s novými moderními pomůckami.

To se nám a hlavně díky sponzorům někdy v polovině měsíce září podařilo a mohli jsme konečně poděkovat všem – i našim žákům – kteří se na likvidaci tak velké pohromy podíleli.

Dnes už naše škola zase září a voní čistotou, skýtá dětem příjemné prostředí, nabízí ty nejmodernější formy výuky, nové pomůcky, interaktivní tabule, počítače, prostě vše, co dnešní moderní doba ke vzdělání vyžaduje. Prostě „Komenda“ byla, je a zůstane mým druhým domovem.

Mgr. Blanka Němcová, bývalá učitelka

Pár slov školníka

Do zaměstnání do ZŠ Komenského v Kralupech jsem nastupoval jako školník až od února 2003, takže povodňovou katastrofu jsem přímo na vlastní kůži nezažil.

Při cestě do Kralup z daleké Moravy, kterou jsem absolvoval vlakem přes Prahu, jsem viděl rozsáhlé škody, které povodeň napáchala, a byl to pohled vskutku žalostný. Ještě horší pohled mě čekal po příjezdu do města.

Vlastní budova školy byla v té době již ve stádiu rozsáhlé stavební rekonstrukce i s bytem, který mi měl být přidělen. Náhradní byt mi vedení školy zajistilo nedaleko školy, ale také nebyl v době mého nástupu ještě dokončen. Při povodni byl také celý pod vodou. První noci jsem trávil na válendě ve škole. Samozřejmě že nástup za takových podmínek nebyl právě příjemný. Následně jsme se s manželkou nastěhovali do ještě mokrého, narychlo dodělaného bytu, kde voda téměř odkapávala ze zdí.

Ale vše se dalo postupně do pořádku a stalo se provozuschopným. Ale i po 10 letech se stále objevují skryté následky této ničivé povodně. Například kanalizace, která nese následky dodnes a stále nám při přívalových deštích ukazuje sílu vody.

Milan Hošek, školník

Jak to tenkrát bylo

Po povodni našly tři třídy naší školy – jedna třída druháků a oba čtvrté ročníky – půlroční azyl v ZŠ Gen. Klapálka.

Ve škole jsme dostali k dispozici prostory družin, které byly dopoledne volné. Třída 4. A začala obývat místnost, kde byly jídelní stoly uspořádané do obdélníku. Vytvořili jsme poměrně těsné společenství, takže i obyčejné rozdávání sešitů byl zpočátku trochu problém. Ještě větší potíž nastala s tabulí o velikosti 1x1 metr, kterou jsme si dopravili z naší školy. Zápis z vlastivědy na tuto plochu se rovnal téměř kouzelnickému výstupu.

Děti si ale po počátečních rozpacích zvykly velmi dobře. Zažili jsme v odděleném prostoru družin atmosféru ne nepodobnou prostředí v malotřídní škole, se vším půvabem, který k tomu patří. A žáci jistě také ocenili, že v případě písemného prověřování měli souseda vpravo, vlevo i naproti. Zvlášť ráda vzpomínám na naše odpolední přesuny dětí do naší školy. Chodili jsme po většinu času pěšky a po cestě přišlo na přetřes všechno možné. A byl to i tělocvik navíc.

I přes to, že se nám snažily paní vychovatelky vyjít vstříc a skloubit provoz jejich družiny s naším působením, byli jsme všichni rádi, že se můžeme v březnu vrátit do opravené školy.

Mít zase svou učebnu! Jak jsme si najednou takové zdánlivě všední věci dokázali vážit.

Nyní, po deseti letech, jsou z tehdejších čtvrtáků čerství maturanti, takže ani letošní rok pro ně nebyl úplně snadný. Tehdejší události je jistě zasáhly, protože potíže byly nejen se školou, ale všude kolem nich. Největší tíha ale byla na dospělých a prověřila jejich kvality.

Jana Pojarová, tř. učitelka tehdejší 4. A

Pádlo na Vltavu

V roce 2002 jsem učila v Základní škole Komenského. Povodeň tehdy napáchala nedozírné škody všude, kde se dravá kontaminovaná voda prohnala.

Největší rána pro mne byl pohled do suterénu školy. Před evakuací jsme se snažili zachránit, co jsme mohli – učebnice, sešity, lyže, šanony, prostě veškeré věci, které se daly odnést, jsme přenášeli do zvýšeného přízemí. Dle nás do bezpečí.

Po návratu do budovy nás však čekal hrozný pohled na učebnice, sešity a ostatní věci, které byly rozesté po celém přízemí. Tento pohled byl navíc doprovázený silným zápachem z kanalizace, která pronikla do suterénu, prostě hrůza.

Po opadnutí vody zůstal kal a vše pod ním. Nikoho tenkrát nenapadlo ohrnovat nos či dělat něco jiného, než začít vyklízet. Také nás tehdy ani ve snu nenapadlo, že věci jsou silně kontaminované a hrozí velké nebezpečí nákazy. Dělal se a snažili jsme se bez jakýchkoliv ohledů vyklízet, i když pohled na zničené věci byl dost depresivní. Hodně pomohli vojáci, kteří se k nám každé ráno dostávali ze Slaného. Byli fajn, udělali hodně těžké práce. V tyto dny najednou bylo ve škole více mužů než žen, což trvalo bohužel jen po dobu likvidace škod.

Spousta lidí se snažila pomoci, jen občas technika byla proti nim. Chyběl elektrický proud, paradoxně i voda atd.

Perlička na závěr: Tehdy jsem měla starou Nokii s anténou – těžkou, ale dobře fungující a navíc jsem doma mohla baterii dobíjet, i když v té době byly již modernější mobilní telefony. Bylo třeba často volat, sháněli jsme potraviny pro vojáky a brigádníky, dezinfekční prostředky, toaletní papír, hadry... Jeden nejmenovaný kolega potřeboval telefonovat a měl vybitý mobil. Nabídla jsem tedy svůj. Byl tehdy velmi překvapen, co mu to nabízím - a okomentoval to slovy „takové pádlo“. Ale „pádlo“ pomohlo a od té chvíle ještě mnohokrát, ale už mi nikdo neřekl jinak než: „Půjčíš mi pádlo na Vltavu?“

Hana Hrabalová, bývalá učitelka

Povodeň a naše škola

V červnu 2002 jsem rozdala dětem ze 3. B vysvědčení a všichni jsme se těšili na zasloužené prázdniny. Bylo to naše poslední vysvědčení, protože jsem od září měla učit prvňáčky. Na 1. třídu se vždy těším, tak jsem již přemýšlela, jaké budou děti a jak si vyzdobím třídu, aby se jim ve škole líbilo.

Tyto úvahy vzaly za své, když jsem se z médií dozvěděla a potom na vlastní oči viděla, jaká hrůza se valí na naše město. Z nábřeží v Lobečku jsem viděla, jak je škola ve vodě. Jakmile voda opadla, šla jsem se do školy podívat. Na ten pohled nikdy nezapomenu. Nebyl ale čas na sebelítost. Načerpané síly jsme tedy nevyužili k přípravě zahájení školního roku, ale k likvidaci napáchaných škod po povodni. Místo křídý, učebnic, třídních knih se našimi nástroji staly lopaty, kladívka, rukavice a módním doplňkem gumáky a roušky na obličej.

Na opravě školy se začalo pracovat od soboty 17. srpna. Do práce se zapojil téměř celý pedagogický sbor, někteří žáci a jejich rodiče. I když nasazení všech bylo veliké, bez pomoci dobrovolníků bychom spoustu věcí nezvládli. Kromě vojska vydatně pomáhala Česká rafinérská, Kaučuk, dobrovolníci z České Lípy, Ostravy, Kladna a dalších míst naší republiky.

Všem bylo jasné, že normální výuka nemůže začít 2. září. Vedení školy – paní ředitelka Mgr. Jiřina Hereinová a paní zástupkyně Ing. Ivana Pacholíková uvítaly, že jim byly nabídnuty náhradní prostory pro výuku v ZŠ Generála Klapálka a ZŠ Třebízského. Společně s kolegyněmi Mgr. Květoslavou Hanouskovou (třída 1. A), Mgr. Jaroslavou Strejčkovou (třída 2. B) a Mgr. Jiřinou Rosenkranzovou (třída 3. A) jsme začaly odvážet nezbytné věci do ZŠ Třebízského, která se měla stát naším útočištěm po dobu rekonstrukce naší školy. Paní ředitelka Mgr. Jana Švancarová nám přidělila prostory, kde probíhala výuka. Ta byla zahájena 16. září. Obě první třídy byly umístěny ve školních družinách, druháci a třetíci měli samostatné třídy. Práci v cizím prostředí nám velmi usnadnily kolegyně z 1. stupně. Poskytly nám azyl ve svém kabinetu a ochotně se s námi dělily o učební pomůcky. Učebnice pro naše prvňáky jsme získali díky výzvě. Na tuto reagoval ředitel školy v Uherském Hradišti. Věděl z vlastní zkušenosti, jaké to je, protože si podobnou pohromou prošel při povodních v roce 1997.

Ranní i odpolední školní družina probíhala v 1. patře budovy ZŠ Komenského nám. Ráno svázely děti autobusy v doprovodu vychovatelek. Doba vyučování byla zkrácena do 11.15 hodin, protože jsme měli ve škole zajištěné i obědy. Bylo potřeba, abychom jídelnu uvolnili v 11.40 hodin pro žáky ZŠ Třebízského. Po obědě přecházely děti zpět ke škole pěšky v doprovodu třídních učitelek nebo vychovatelek. Od prosince odjížděly děti autobusem od obou škol k ZŠ Komenského náměstí. Na naší škole jsme se začali stravovat od začátku března.

S kolegyněmi jsme často navštěvovaly školu a mohly tedy vidět, jak postupují práce. V březnu se rekonstrukce přízemí blížila ke konci, stavební práce byly již dokončeny. Učebny byly vybaveny novým nábytkem a my jsme si třídy slavnostně vyzdobily.

Ve čtvrtek 13. března se malé děti učí naposledy v náhradních prostorách. 14. března se konal od 8 do 14 hodin Den otevřených dveří. Všichni si mohli prohlédnout nově zrekonstruované přízemí budovy. Probíhalo i slavnostní otevření po srpnové povodni ve školní jídelně. Pozváni byli představitelé města a všichni, kteří se podíleli na obnově budovy školy. Od 17. března se vyučují žáci 1. stupně ve svých nových třídách. Jedna temná kapitola školy, která letos zahajuje svůj 111. školní rok, je za námi. Nezbývá než si přát, aby se již nikdy nic podobného nestalo.

Mgr. Markéta Pražáková, třídní učitelka tehdejší 1. B

Očima tehdejších žáků

Už je to deset let, co přišla o letních prázdninách ničivá povodeň a drtivě zasáhla Kralupy nad Vltavou. V tu dobu jsem měla před sebou poslední ročník na Základní škole na Komenského náměstí. V srpnu roku 2002 jsem se dozvěděla, že do školy nastoupíme o 14 dní později, a jako správný puberták, kterého se povodeň netýkala, jelikož nejsem přímo z Kralup, jsem byla ráda za prodloužené prázdniny. Při procházení „města duchů“ jsem si postupně začínala uvědomovat, co se všechno stalo. Část školního roku jsme do budovy školy vcházeli zadním vchodem, místo šaten jsme měli věšáky a lavičky na chodbách. V nižších patrech byla stále cítit vlhkost s neurčitým zápachem. Naštěstí se následky povodně podařilo v relativně krátkém období napravit. Na konci školního roku již nebylo téměř poznat, že budova byla do několika metrů zatopena.

Lenka Moravcová, bývalá žákyně

V roce 2002 mi bylo 14 let a měl jsem jít do deváté třídy, když se o prázdninách v srpnu začala zvedat voda. Hlásili přívalovou vlnu, ale stále se nic nedělo. Při cestě do města na nákup jsme s mámou viděli, jak se začíná zvedat voda v potoce a začíná se vylévat z kanálů. Byl zatopený viadukt, kde auta projížděla už do poloviny ve vodě. Naše cesta vedla k poště. Pošta ale už byla zavřená. Pamatuju se, že se máma tenkrát hrozně rozčílila (potřebovala zaplatit složenky), že to jsou blázni, proč stěhují počítače a veškerou elektroniku pryč, vždyť sem ta voda nemůže v životě dosáhnout (nikdo tomu nevěřil).

Cestou domů už začali hlásit třetí stupeň povodňové aktivity. Šli jsme se mrknout na řeku. Byla rozbouřená. Zhrozili jsme se. Najednou mi máma povídá: „Pojď, jdeme se podívat na Komendu“. Přišli jsme do školy a voda žádná, ale pro jistotu se zajdeme podívat do suterénu a vystěhujeme nějaké věci, kdyby náhodou.

Nezapomenu na ten okamžik, kdy jsme rozsvítili suterén a šli jsme po schodech dolů. Poslední schod a šlápnutí do mokra. Už tam byla voda po kotníky, v tom světle tam nebyla vůbec vidět. Tak rychle stěhovat. Stěhovaly se učebnice, různé šanony a spoustu dalších věcí nahoru do jídelny. Ta je dost vysoko, ve zvýšeném přízemí.

Pak už jsme slyšeli, jak hlásí stupeň ohrožení a evakuaci. Byla to hrůza, museli jsme jít domů a balit se k odchodu. Ale odcházeli jsme s pocitem, že jsme vystěhovali, co se dalo, a že se stejně zatopí „jen“ suterén. Byli jsme naivní. Po sbalení věcí jsme odjeli ke známým, kam se voda nedostala. Každý den jsme chodili na Hostibejk sledovat, jak voda stoupá. Pohled na školu byl žalostný, voda se valila ze dveří, z oken, no prostě z každé skulinky, kterou si našla. Já, jako tehdejší žák, jsem byl i docela rád, protože jsem moc dobře věděl, že se nám o nějaký den prodlouží prázdniny.

Když voda opadla, čekalo nás to nejhorší. Najít odvalu a jít se podívat, co voda napáchala. Škola byla zdevastovaná. Promáčené, zabahněné a zapáchající zdi. Podlahy vylámané, podmáčené, vymleté. Tělocvična trochu připomínala hladinu moře při bouři - parkety byly zvlněné úplně stejně jako mořské vlny.

Naše další cesta vedla do jídelny, abychom se podívali, co se zachránilo. Můj první pohled byl na strop u šaten. Byly tam nalepeny ty učebnice, co jsme nastěhovali do jídelny. Všude bahno a v něm vše, co jsme se snažili zachránit v jídelně. Bahna bylo po kolena. Zničené byly lavice, katedry, tabule, hračky z družin, učebnice a vše, co vodě přišlo do cesty. Uklízelo se od rána do večera. Těžké bahno, nasáklé věci. Všichni jsme byli unavení, odvezly se tuny zničených věcí.

Většina učitelů byla ochotna pomáhat a pracovat do úmoru. Jeden učitel vypadal jako deratizátor. Mám ho dodnes před očima. Měl pumpičku na zádech, obrovské brýle, rukavice, vysoké holinky a rukavice a „savoval“, co se dalo.

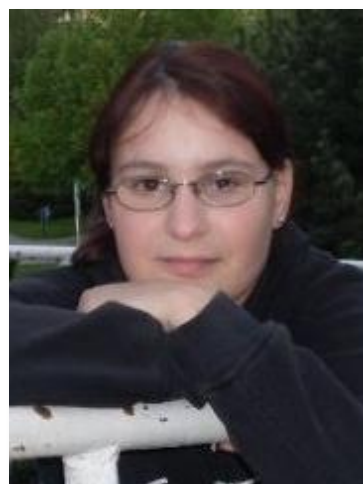
Dlouho trvalo, než se škola dala do původního stavu, ale přece se povedlo. Prázdniny tehdy byly opravdu delší, ale škola za to zaplatila vysokou daň. Jsem rád, že se teď škole daří a vypadá skvěle. Tahle škola mi dala hodně do života a moc jí děkuju. Jmenovitě učitelům, co mě naučili - mé třídní B. Němcové, H. Hrabalové, I. Šulové, I. Krejčířkové, J. Hartlové, I. Knyplovi, J. Hereinové a dalším. Přeju Komendě hodně úspěchů a ať je stále krásnější.

Tomáš Herein, bývalý žák

Je tomu už 10 let, končila jsem základní školu a těšila se na prázdniny. Nikdy by mě ani ve snu nenapadlo, že se budou od ostatních tak lišit.

Byl srpen, venku lilo jak z konve a ve zprávách říkali cosi o možných povodních. Co to je povodeň? Proč z toho dělají takovou vědu? Řeka se trochu rozvodní, možná se vylije na břeh, ale pak se uklidní a je po všem! Nijak jsem nějakým zprávám o povodních nevěnovala pozornost.

Po několika dnech i u nás v Kralupech bylo vidět, že řeka je výš a výš a na některých místech mimo své koryto. S kamarádem jsme si pozorováním změny výšky hladiny krátili dlouhou chvíli. Pak byl vyhlášen 1. stupeň povodňové aktivity. Hladina se opravdu zvedala a pomalu zaplavovala můstek přes potok. Druhý den jsme nevěřili vlastním očím! Voda dosahovala až na chodník a drala se pomalu, ale jistě na sídliště. Byl vyhlášen 2. a následně 3. povodňový stupeň. Pak už to šlo rychle: 3. stupeň, stav ohrožení, evakuace.

V Kralupech byly uzavřeny všechny příjezdové komunikace, lidé se ještě z posledních sil pokoušeli zachránit svůj majetek. My jsme netrpělivě s hrůzou sledovali zprávy. Voda se nemilosrdně hnala dál a dál.

Po několika dnech zoufalého očekávání ve zprávách oznámili, že nastala kulminace a voda se bude vracet zpět do svého koryta. Klesala neskutečně rychle. Když jsme se vraceli domů, chtělo se mi brečet. Kde to, pro boha, jsme! Jak to tu vypadá!

Všude zápach, bahno, neskutečný nepořádek...

Začal úklid. Já jsem šla pomáhat do naší školy. Byla to katastrofa! Vchodové dveře vylomené, podlahy vymleté, všude se válely rozmočené a zničené učebnice. Lavice byly na jedné hromadě pokryté smrdutým bahnem. V tělocvičně vyrostly Alpy z parket. V šatnách na nás ze stropu smutně hleděly sešity. Pustili jsme se do práce, které bylo požehnaně. Od vyvážení bahna po oklepávání promáčených zdí a následné desinfekce.

Procházka městem bodala u srdce. U každého domu se tyčila hromada nábytku, spotřebičů, vůbec všeho. Lidé smutní, zmožení, utrápení a na pokraji fyzického i psychického zhroucení, dávali dohromady svá obydlí a počítali škody se slzami v očích. Ale bohužel zde byli i jiní, kteří rabovali a kradli, co se dalo.

Město se pomalu vracelo do života. Začal pozdní školní rok, na Komendu do nově vybavených učeben, se hrnuly děti a mě bylo líto a štválo zároveň, že já už tam nepůjdu. Život šel dál. Ale vím, že všichni mají a budou mít ve své paměti navždy vrytou tuto děsivou událost z roku 2002.

Zákeřná voda

Voda, kapalina pro život,
Bez které se nedá být.
Voda, to kouzlo přírody,
Co umí potěšit.

Voda je vzácná,
Voda je dar,
Bez vody lidé umírají.

Ta nekonečná svoboda,
Když omílá břeh.
Když v létě zchladí tělo tvé
A v zimě je zní led.

Voda, ten nezkrotný dar přírody,
Co řeky z koryt vyžene.
Všechno kolem pohltí
A velký strach ti nažene.

Voda nemá slitování,
V cestě jí nic nestojí.
Smete stromy, vrhne bahno
i s barákem se spokojí.

Nechá trosky, díry v zemi,
Zničí celý svět.
Pak jen zlostně zabublá
A vrací se zpět.

Zuzana Prošková, bývalá žákyně

Slohové a výtvarné práce současných žáků

Povodeň

Ondřej Holub, loňská 8. A

Ať je noc nebo den,
zaskočit nás může povodeň.
V ulicích se velká voda valí,
neochrání nás před ní žádné valy.

Všude se ozývá pláč a křik,
lidé se snaží před vodou zachránit.
Mezi lidmi je strach a panika,
před povodní se dá jen utíkat.

Když velká voda skončí svoji pouť,
všude se po ní objeví spoušť.
Každý, kdo zdravé ruce má,
snaží se ostatním pomáhat.

Uteče ještě hodně vody,
než se napraví všechny škody.
A když se vše napraví,
tak se nám všem uleví.

Velká voda

Karolína Šnoblová, loňská 8. C

Voda je nezbytná pro život a pokrývá 70 % planety. Spotřeba vody se stále zvyšuje, a proto se hledají nové zdroje. Voda je dobrým pomocníkem, zábavou, ale může i ohrožovat lidské životy. Každoročně zasáhne Zemi velké množství povodní. Taková povodeň v roce 2002 zasáhla i Kralupy. Bylo možné povodni předejít? Mohli jsme se před ní více ochránit? Bylo v našich silách ji dopředu předpovědět?

Vše začalo nepřetržitými dešti. Voda se přestala vsakovat do půdy a naplnila koryta řek. Do Kralup se voda dostala z Jižních Čech po řece Vltavě. Voda stoupla o několik metrů, vylila se z břehů a rozdělila město na dvě části. Mnoho obyvatel muselo opustit své domovy. Velká část města zůstala bez elektřiny. Dne 14. srpna 2002 dosáhla voda svého maxima. Po opadnutí vody se začínají sčítat škody. Zemřel jeden člověk, škody na majetku se vyšplhaly na 167 miliónů, bylo zničeno 339 domů a pět jich statik určil k demolici. Povodně v roce 2002 dosáhly daleko větší síly než před 112 lety.

Proč voda škodí? Když si představím tu klidnou vodu v potůčku, nikdy by mě nenapadlo, jakou má sílu. Voda je přeci důležitá pro život. Bez ní bychom tu nebyli. Bez vody jsme dehydrovaní, nevypereme si oblečení ani se neumyjeme. Dokážete si představit léto bez vody? Zábava u bazénu, dovolená u moře nebo osvěžující nápoj. Bez vody by tu nic takového nebylo. Vlastně my bychom také neexistovali. Voda nám poskytuje život a vzápětí na to páchá obrovské škody. Tak se láska k vodě změní na nenávist. Bere lidské životy, bourá domy, ničí vše, co jí přijde do cesty.

Na otázku proč voda škodí, zřejmě nikdy nenajdeme správnou odpověď. Můžeme o tom pouze přemýšlet.

Přestože jsem povodeň nezažila, dost jsem o tom slyšela a viděla fotografie. Stále si kladu otázku, zda tomu nešlo předejít. Myslím si, že by pomohlo včasné varování a větší příprava na podobné katastrofy. Dále lepší přístroje na předpověď počasí. Na přehradách by se měla hlídat hladina vody, aby zde byly dostatečné rezervy pro případný příval velké vody. Dalším rizikem je špatný stav koryt a břehů našich potoků, řek a rybníků. Také chování našich spoluobčanů by mělo být ohleduplnější. Doufejme, že Kralupy ani naši republiku už nepostihne podobná katastrofa.

Velká voda zasáhla naše město

Tereza Holomková, loňská 8. A

Co vnímá čtyřleté dítě? Lásku rodičů, nejoblíbenější hračky, ale také může podvědomě cítit strach a obavy, které mají jeho blízcí. A to jsem také na rozmezí svých čtyř a pěti let vnímala já.

V roce 2002 postihla část naší republiky ničivá povodeň. Dlouho trvajícím deštěm postupně zvedly hladiny několika řek. 9. srpna se začalo i v Kralupech mluvit o padesátileté vodě. Dokázal si někdo padesátiletou vodu vůbec představit? Myslím, že spousta lidí nevěřila tomu, že by Vltava mohla opustit své koryto. Vždyť Praha nás ochrání, domnívalo se tehdy mnoho lidí. To se však nestalo.

Dne 12. srpna začínaly přípravy na velkou vodu. Mohly to Kralupy a okolí vůbec zvládnout? Šlo předejít tomu, aby voda zasáhla sídliště Cukrovar, Hůrka a 6300 lidí muselo opustit své domovy? Domnívám se, že volení představitelé města a okolních obcí neměli tolik informací a ani zkušeností, aby mohli odhadnout, kam až Vltava vystoupá. Nakonec byl průtok řeky 30krát větší oproti normálnímu stavu.

Dne 15. srpna voda začala pomalu ustupovat a postupně odkrývat zkázu, kterou dokázala za pár dní napáchat. To, co následovalo v druhé polovině srpna, bylo až neuvěřitelné! Můj obdiv mají dobrovolníci, kteří bez nároku na finanční odměny pomáhali postiženým lidem. Vždyť vojáci a hasiči odvezli 7,5 tis. tun odpadu, 15 domům byl vyměřen demoliční výměr a 339 domů bylo poškozeno. To je účet, který by mohly Kralupy předložit řece k „proplacení“.

Nyní mi je čtrnáct let a napadá mě otázka, zda jsou Kralupy v dnešní době lépe připraveny na podobnou situaci? Úprava břehů Vltavy proběhla, u starosty leží zpracovaný krizový plán pro řešení mimořádných situací a složky integrovaného záchranného systému procházejí pravidelným cvičením. Myslím si však, že voda je takový živý, jehož ničivou sílu i přes všechna zabezpečení nelze zcela odhadnout.

Povodně 2002 u nás

Jan Bláha, loňská 8. B

Když nám paní učitelka řekla, že budeme psát úvahu o povodních, které postihly ČR roku 2002, zjistil jsem, že o této katastrofě vlastně nic nevím, že si na nic nepamatuji. Sehnal jsem si proto nějaké fotografie, abych si mohl alespoň představit, jak povodně vypadají. Když jsem se na ně díval, zděsil jsem se.

Je vůbec možné, aby pouhá voda udělala něco takového? Aby bourala domy a brala lidem životy? A jak vlastně takové povodně vznikají? Bohužel je to tak, když je vody hodně, má ničivou sílu. Za větším výskytem povodní stojí globální oteplování, díky kterému roztávají ledovce. Kvůli tání ledovců se zvýší hladina moře, a když se voda z moří vypaří, musí také někam napršet. Ale pokud už je půda nasáklá vodou, kam asi voda poteče? Kde všechny skončí? Splaví se do potůčků, z nich do řek a z řek se voda rozpíná až do měst, kde zaplavuje rodinné domy, panelové byty, obchody a jiné stavby. Dá se jí zabránit? A co se vlastně stalo po povodních? Zastavení této pohromy je těžké, ale pokud budou lidé ostražití a budou si navzájem pomáhat, nemusí nikdo zemřít, a to je hlavní. Domy, bazény, zahrady – to vše se dá znovu postavit, ale lidský život se znovu „postavit“ nedá. Po povodních nám na pomoc přispěchaly ostatní státy a různé firmy s finanční podporou. Kde bychom bez nich byli? Na povodních vidíme, jak umí lidé spolupracovat, jak jsou všichni při těžkých situacích blízcí a jak si jsou vzájemnou oporou. Když se na to podíváme jinak, zjistíme, že díky povodním se naše škola znovu a nově vybavila. Dostali jsme nové lavice, židle, vybavení tělocvičny.

Povodeň je do značné míry špatná, ale alespoň něco málo nám přinesla. I když to málo, co přinesla, se nedá srovnat se škodou, kterou napáchala. Někdo říká, že se příroda již neumí bránit, že je bezmocná, ale povodně jsou důkazem toho, že se stále bránit dokáže.

Ničivá povodeň

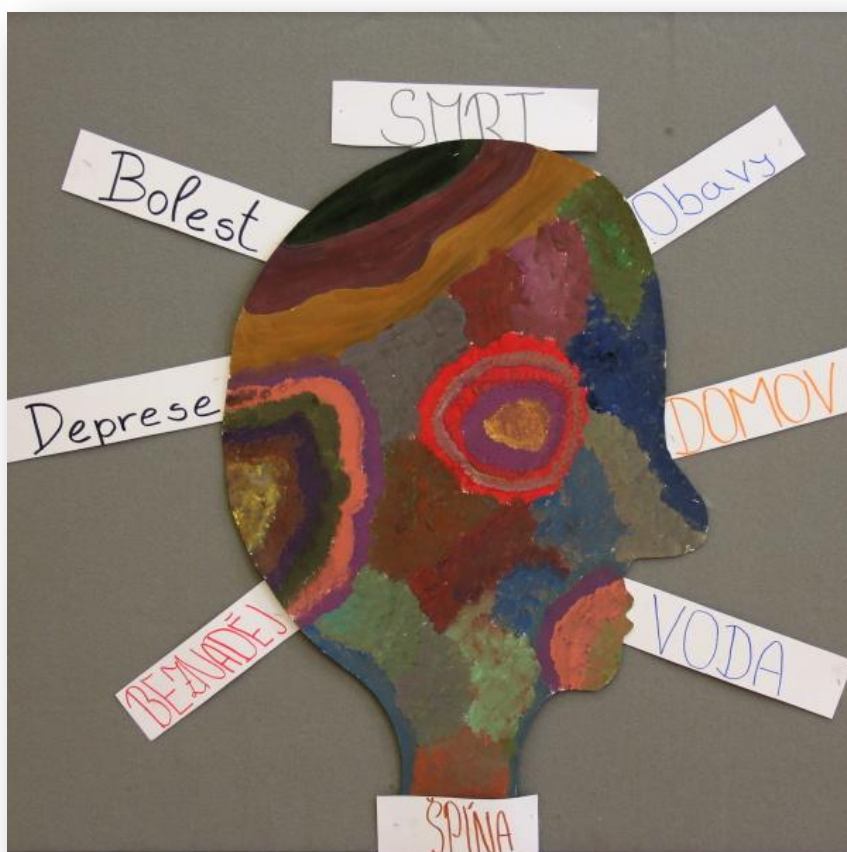
Michaela Kohoutová, loňská 8. C

Před deseti lety postihla město Kralupy a ostatní města v ČR ničivá povodeň. Voda lidem odnesla domy, to, na čem jim nejvíce záleželo a na čem celý život pracovali. Ptám se, je to ta voda, za kterou se každý rok vydáváme, abychom se zchladili před horkem? Myslím si, že ne. Z této vody šla hrůza a strach. Nebyla to ta čistá voda, do které bychom bez váhání skočili, ale byla to voda špinavá, ničivá a hlavně voda, která už v nejednom městě způsobila zkázu.

Během prvních dnů se lidé snažili ochránit své domovy pytlí s pískem. To se bohužel některým nepovedlo. Je to velmi stresující situace, když jim voda odnese střechu nad hlavou. Celé tři dny lidé se živlem bojovali ve dne v noci. Někteří boj prohráli a museli opustit své domovy, chtě nechtě se evakovali do míst, kde obávaná voda nebyla. Dohromady bylo evakuováno 6 700 osob.

Pomoc byla jak humanitární, tak i finanční. Myslím, že není snadné se vcítit do pocitů lidí vodou zasažených. Možná jim obava z déle trvajících dešťů znovu připomene pocity, které prožívali v létě roku 2002.

Kéž bychom do budoucna dokázali předpovídat blížící se nebezpečí a mohli přehradami regulovat toky na dané řece. Pak by voda nebyla hrozbou, ale živel, který by přinášel pouze radost. Myslím si, že si z této události vzali lidé ponaučení v tom, že včasná regulace vodního toku pomocí zadržené vody v přehradách je jediná možná prevence vzniku záplav v takovém rozsahu.

Povodně 2002 – Přírodní katastrofa?

Klára Kozáková, loňská 8. A

Katastrofa je událost, která nastává v důsledku lidské nebo přírodní činnosti a ničivě postihuje přírodu nebo společnost. Jedná se o událost, která negativním způsobem pozměňuje původní status prostředí. Mnoho lidí věří, že příchod katastrof je spojen s astronomickými událostmi, či zásahy božstva, ale jejich propojení nebylo nikdy vědecky prokázáno. Předpokládá se, že katastrofa je výsledkem pouhých náhodných událostí, které na sebe navazují a zvyšují svůj dopad.

V roce 2002 zastihla naši republiku přírodní katastrofa v podobě povodní, které zasáhly téměř celé území ČR. Rozvodněná byla většina vodních toků na našem území. Pro spoustu lidí byla povodeň katastrofou, která je připravila o jejich domovy. Přesto si myslím, že jsou povodně v přírodě naprosto běžnou záležitostí a tragické následky se staly do velké míry vinou člověka.

Po celá staletí se lidé museli vyrovnávat s přírodními živly. Zápavy se objevují, ať už větší nebo menší, téměř každý rok. Jak je tedy možné, že v dnešním světě plném informačních technologií není člověk schopen se na podobnou událost lépe připravit?

Když v roce 2002 zaplavila voda ulice našich měst, byl každý v šoku. Jakoby nikdo nepočítal s tím, že se něco podobného může stát. Lidé narychlo házeli na břehy řek pytle s pískem, aby ochránili svůj majetek před ničivou silou vody. O jakýchkoliv bezpečnostních opatřeních se začalo mluvit až po povodních. Když se však podíváme do reality dneška, tak je jasné, že při příchodu další velké vody by to dopadlo stejně. Podle mého názoru se opatření vůbec nezměnila.

Dalším velkým problémem je likvidace půdy, která má za úkol vodu podržet. Čím více půdy okolo říčních toků bude zastavěno, tím budou následky povodní horší. Takže se dá říci, že člověk, který si postaví dům přímo u vody, nejenže musí s povodní počítat, ale také by si měl uvědomit, že svým jednáním přispěl jejímu tragičtějším průběhu.

Myslím si, že přírodní katastrofy nelze nikdy předpovědět, ale rozhodně by na ně měl být člověk připraven a dělat vše proto, aby zmírnil jejich důsledky.

